

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/8/2020
Identifikačné číslo spisu: 4619010107
Dátum vydania rozhodnutia: 20.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4619010107.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Szaba a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného O. S. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. c) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. j) Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 20. februára 2020 v Bratislave dovolanie obvineného O. S. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Martina Válskeho proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 2. júla 2019, sp. zn. 1To/56/2019, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. sa dovolanie obvineného O. S. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom zo 17. apríla 2019, sp. zn. 2T/23/2019, uznal obvineného O. S. v bode 1/ vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. c) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. j) Tr. zák. a v bode 2/ z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák. na tam uvedenom skutkovom základe.

Za to okresný súd obvineného odsúdil podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 36 písm. l), n) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 7 Tr. zák. a § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. por. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov. Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák., § 78 ods. 1 Tr. zák. mu uložil ochranný dohľad v trvaní 2 rokov. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. mu uložil trest zákazu činnosti - viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 3 rokov a 6 mesiacov. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. v spojení s § 60 ods. 6 Tr. zák. mu súd uložil trest prepadnutia veci (tam špecifikovaného) mobilného telefónu so SIM-kartou, ktorých vlastníkom sa stal štát.

Proti tomuto rozsudku podal prokurátor Okresnej prokuratúry Topoľčany (ďalej len „prokurátor“), ako

aj obvinený S. odvolanie, o ktorých Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozhodol rozsudkom z 2. júla 2019, sp. zn. 1To/56/2019 tak, že napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. zrušil vo výroku o treste a rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvineného odsúdil podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 5 Tr. zák. a § 41 ods. 2 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov a 6 mesiacov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. mu súd uložil trest zákazu činnosti - viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 6 rokov. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. mu súd uložil trest prepadnutia vecí - (tam špecifikovaného) mobilného telefónu so SIM-kartou. Súd zároveň podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného S. zamietol.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený O. S., prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Martina Válskeho 22. novembra 2019 dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Vysvetlil, že vzhľadom na okolnosti prípadu, ako aj jeho postoj v rámci trestného konania, je v jeho prípade možné aplikovať § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák.; účel trestu a ochrana spoločnosti by bola splnená aj v prípade trestu vo výmere 5 rokov, resp. trestu, ktorý by mu mohol byť uložený v rámci konania o dohode o vine a treste vo výmere 6 rokov a 8 mesiacov. Od počiatku s políciou spolupracoval, skutok aj vinu priznal a svoje konanie úprimne oľutoval, naozaj nerozumie, prečo mu súd nepriznal okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák.

Na podklade týchto skutočností navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že napadnutým rozsudkom krajského súdu, ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v neprospech obvineného S., aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. rozsudky krajského a okresného súdu v celom rozsahu zrušil a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. okresnému súdu prikázal, aby vec znovu prerokoval a rozhodol.

Dovolanie podaním z 24. novembra 2019 doplnil aj samotný obvinený S., keď namietal, že vo veci konajúci súd bol zaujatý, pretože „všetky argumenty v jeho prospech nakoniec otočil proti nemu“. Vysvetlil, že nikomu nikdy drogu neponúkol ako prvý a svedkovia L., W. a ďalší, ktorí uvádzali niečo iné, boli už v tom čase viac ako 10 rokov závislí na heroíne. Svedok Z. mu chcel uškodiť, lebo mali spolu konflikt; aj výpoveď jeho družky B. X. bola poznačená ich vzájomným konfliktom. Družka ho chodí naďalej navštevovať, takže zrejme nebude taký, ako ho vyhodnotil krajský súd; miluje ju a hocikedy by dal za ňu život. K autonehode došlo preto, lebo ho osvietilo protiúderce vozidlo, ktoré potom odišlo. Nie je pravda, že by bol dlhý viacerým ľuďom peniaze, pretože do mája 2018 bol riadne zamestnaný. On dal výpoveď zo zamestnania a aj po nej poberal sociálne dávky vo výške cca 700 €/mes.; popri tom ešte robil výrobu a montáž kuchynských liniek. Vie tiež o iných osobách, ktoré obchodovali s drogami, a ktoré dostali nižšie tresty napriek tomu, že sa trestnej činnosti dopustili opakovane a za závažnejších okolností. Krajský súd mu vyčítal, že bol v minulosti odsúdený za drogovú trestnú činnosť, čo je pravda, avšak tento skutok bol prezidentom republiky 2. januára 2013 amnestovaný, takže sa naň nazerá tak, akoby nikdy nebol odsúdený. Poukázal aj na to, že udal ďalšie osoby, ktoré ovládajú drogový biznis v U., v O. a vo P. B. P. a v tomto smere orgánom činným v trestnom konaní sľúbil aj ďalšiu spoluprácu.

Na základe týchto skutočností obvinený S. požiadal dovolací súd o miernejší trest, keďže tento je skôr trestom pre jeho družku, ktorá ostala na výchovu detí sama.

K dovolaniu sa vyjadril prokurátor 17. decembra 2019 tak, že ho navrhol podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť. Vysvetlil, že obvinený bol uznaný vinným zo spáchania dvoch trestných činov - z obzvlášť závažného zločinu podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. c) Tr. zák. a z prečinu podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák. Uvedeného konania sa dopustil po tom, ako bol právoplatne odsúdený za spáchanie zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), d) Tr. zák. Z týchto dôvodov súd postupoval správne, keď trestnú sadzbu vo výmere 10 - 15 rokov upravil v intenciách § 41 ods. 2 Tr. zák. a § 38 ods. 5 Tr. zák. na 12 rokov a 6 mesiacov až 17 rokov a 9 mesiacov. Postup podľa § 39 Tr.

zák. nie je povinnosťou, ale len možnosťou, ktorú súd môže, ale nemusí využiť; vždy pri tom posúdi všetky okolnosti prípadu, ako aj osobu obvineného.

K predmetnému vyjadreniu sa obvinený S., resp. jeho obhajca ďalej nevyjadřili.

Dňa 24. januára 2020 bol spisový materiál spolu s dovolaním obvineného S. riadne predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie. Následne najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], prostredníctvom zvoleného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd upozorňuje, že obvineným uplatňovaná námietka neprimerane vysokého trestu, resp. nepoužitia § 39 Tr. zák. žiaden dovolací dôvod nezakladá. Uvedené plynie zo stanoviska trestnoprávneho kolégia zo 14. júna 2010, Tpj 46/2010 (R 5/2011), podľa ktorého „Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Tr. zák., v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezniženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Nepoužitie ustanovenia § 39 Tr. zák. nezakladá žiadny dovolací dôvod.“ Nad rámec uvedeného najvyšší súd dopĺňa, že dôvody, pre ktoré súdy neaplikovali § 39 Tr. zák. sú podrobne rozvedené na s. 6 ods. 6 rozsudku okresného súdu, resp. na s. 11 ods. 6 - 12 ods. 4 rozsudku krajského súdu (pozn. súdy poukázali hlavne na to, že napriek pomerne mladému veku bol obvinený už 5x súdne trestaný, a to vrátane drogovej trestnej činnosti, že družkinu invaliditu spôsobil práve on, že bol postihnutý za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, keď sa jej vyhrážal zabitím).

K námietke týkajúcej sa nezapočítania okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. najvyšší súd uvádza, že táto námietka je založená na hodnotení skutkových okolností prípadu, do ktorého dovolací súd (na podklade dovolania podaného obvineným) podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. časť za bodkočiarkou, vstupovať nemôže. Najvyšší súd nie je oprávnený polemizovať so skutkovými závermi krajského súdu, ktorý na s. 8 ods. 5 - 6 rozviedol, z akých dôvodov obvineným poskytnuté informácie považoval za neurčité, vykazujúce takú mieru všeobecnosti, ktorá neumožňovala jeho konanie vyhodnotiť v intenciách § 36 písm. n) Tr. zák. I napriek tomu, dovolací súd konštatuje, že obvineným popísané pochybenie (i keby k nemu došlo) by nebolo spôsobilé zásadne ovplyvniť jeho postavenie. Eventuálne priznanie tejto okolnosti by totiž malo za následok len zníženie hornej hranice trestnej sadzby z 20 rokov na 17 rokov, 9 mesiacov a 10 dní; vzhľadom na to, že súd obvinenému ukladal trest na samej dolnej hranici trestnej sadzby, toto (i prípadne existujúce) pochybenie nemohlo mať vplyv na postavenie obvineného S. (viď § 371 ods. 5 Tr. por.).

Pokiaľ ide o ďalšie jeho námietky obvineného S., dovolací súd je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvolaciu“ inštanciu zameranú

k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Na podklade tohto dovolací súd konštatuje, že námietky, ktoré obvinený v tomto smere predostiera (pozn. hlavne o tom, že drogy nikdy neponúkal ako prvý, že svedkovia L., W. a ďalší klamú, resp. že ani svedecké výpovede svedkov Z. a X. nie sú dôveryhodné, že s ohľadom na svoje finančné možnosti nebol odkázaný na páchanie drogovej trestnej činnosti atď.) sa týkajú hodnotenia skutkového stavu, do ktorého dovolací súd s ohľadom na § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. časť za bodkočiarkou, zasahovať nemôže. K tej časti argumentácie obvineného, v ktorej na podklade vyššie uvedených okolností namieta zaujatosť konajúcich sudcov (ktorí argumenty v jeho prospech mali „otočiť proti nemu“), najvyšší súd bez ďalšieho uvádza, že takto vznesené námietky sa týkajú procesného postupu súdu, a preto v zmysle § 32 ods. 6 Tr. por. nie sú (ani teoreticky) spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por.

K námietke týkajúcej sa údajného pochybenia pri ukladaní trestu, najvyšší súd upozorňuje, že obvinený nebol uznaný vinným aj podľa § 172 ods. 2 písm. a) Tr. zák. (za tzv. špeciálnu recidívu), a súd ani inak (okrem všeobecného hodnotenia osoby obvineného ako páchatel'a, ktorý má tendenciu páchať trestnú činnosť) na medziasom zahladené odsúdenie Okresného súdu Bánovce nad Bebravou z 9. novembra 2009, sp. zn. 1T/68/09, nebral zreteľ. Pokiaľ ide o započítanie okolnosti podľa § 38 ods. 5 Tr. zák., táto je daná s ohľadom na rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo 7. apríla 2010, sp. zn. 1T/51/2010, ktorým bol obvinený odsúdený za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), d) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov a 8 mesiacov (pozn. k tomu viď rozsudok najvyššieho súdu zo 6. februára 2020, sp. zn. 5 Tdo 66/2019).

Na základe týchto skutočností najvyšší súd dospel k záveru, že obvineným S. uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. e) a i) Tr. por. nie sú dané, a preto jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.